

# Geotekniskt utlåtande

Detaljplan Riksbydalens påverkan på  
befintliga De Geer-moräner

Författad av Felix Söderberg  
Granskad av Johan Fransson



<b>Uppdrag</b>	Riksbydalen De Geer-moräner
<b>Uppdragsnummer</b>	30046455
<b>Kund</b>	Exploateringskontoret Stockholm Stad
<b>Datum</b>	2022-08-20
<b>Dokumentreferens</b>	SF \\sestofs010\projekt\22171\30046455_riksbydal en_de_geermoräner\000\10_arbetsmaterial\utl åtande riksbydalen de geer moräner.docx

# Innehållsförteckning

1	Objekt .....	4
2	Bedömning av detaljplan .....	6
3	Underlag för undersökningen .....	8

# 1 Objekt

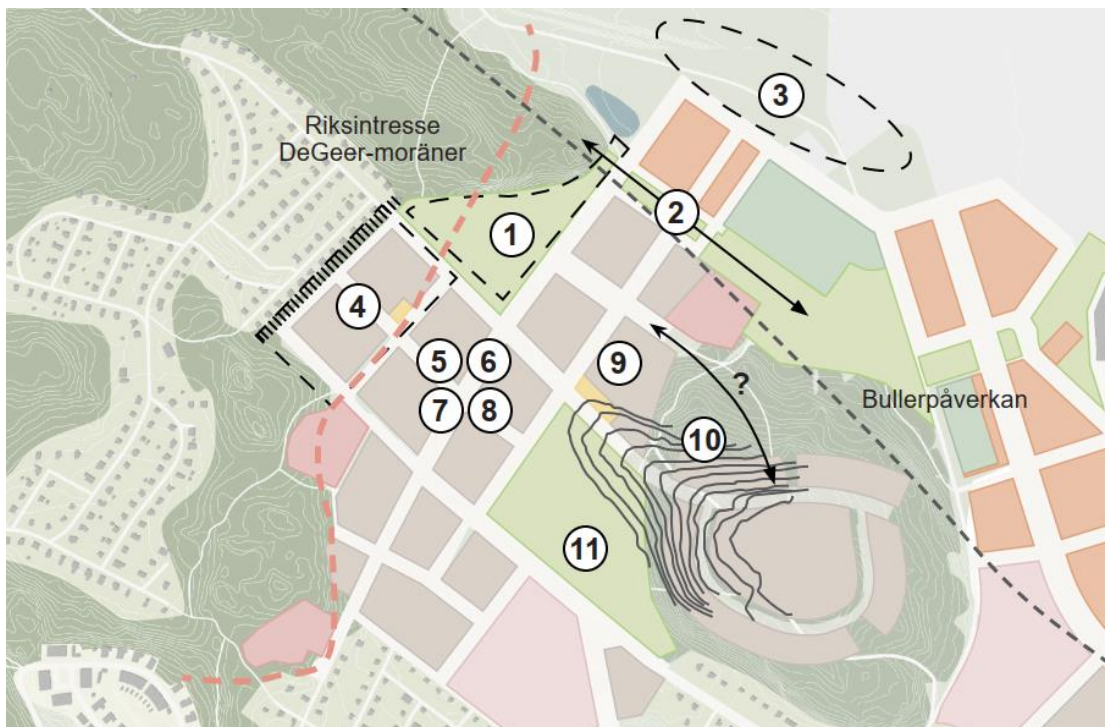
På uppdrag av Stockholm Stad Exploateringskontoret har Sweco Sverige AB utfört en översiktlig fältsyn och bedömning av Riksbydalens De Geer-moräner och hur den föreslagna detaljplanen för området kan påverka dessa.

Området som ska byggas om är direkt söder om Bromma flygplats där det idag finns en befintlig golfbana samt en halkbana för körundervisning (Figur 1). Runt golfbanan finns även ett skogsparti med riksintresse för naturvård kallat Bromma De Geermorän-system, områdesnummer NRO01021 (Figur 2). Området är ett sprickdalslandskap, del av naturgeografisk region 24 Svealands sprickdalsterräng med lerslätter och sjöbäcken.

Riksintressets värde kommer av dess geologiska och geomorfologiska betydelse. De Geer-moräner, även kallade ändmoräner, är kvartärgeologiska lämningar och är viktiga för att förstå inlandsisens framväxt och reträtt sedan senaste istiden. De väl formade moränryggarna och flyttblocken i landskapet har stort geovetenskapligt värde, bland annat i utbildningssyfte då två geovetenskapliga institutioner finns i närheten, Stockholms universitet och Uppsala universitet. Moränryggarna i området är mellan 1 – 6 m höga och 25 – 100 m långa och ett stort antal stora flyttblock finns i blocklandskapet (Figur 3 och 4).



Figur 1 Kartbild från google maps. Undersökt område är markerat i rött.



Figur 2 Föreslagen detaljplan av området samt markering av riksintresse De Geer-moräner.



Figur 3 Blocklandskap.



Figur 4 Ryggen av en ändmorän (De Geer-morän).

## 2 Bedömning av detaljplan

Bedömning utfördes genom att lägga in det digitala kartunderlaget för detaljplanen i ArcGIS Online (AGOL) för att sedan besöka området och se över moränsystemets utbredning. 3 huvudområden identifierades och har markerats i figur 5.



Figur 5 Flygfoto med detaljplan (blå linjer). De tre huvudområdena som undersöktes har markerats med röd och orange färg.

Inom rödmarkerat område 1 ger planförslaget stor påverkan på riksintresse De Geer-moräner. Ett flertal moränryggar, flyttblock och blocklandskap som utgör mellanrum mellan dessa finns inom planförslaget och dess värde som riksintresse kommer att sjunka eller förloras helt om dessa tas bort. Även de öppna ytorna i närheten till dessa kommer att förloras, vilket påverkar helhetsbilden av landskapet och de kvartärgeologiska formationerna inom det.

Rödmarkerat område 2 har också flyttblock och moränryggar och att ta bort dessa kommer att påverka värdet på riksintresset. Den förparkning som har skett runtom detta område har gjort att moränryggarna skurits av från de övriga moränmarkerna i omkringliggande område. Bedömningen är att detta område kommer att påverkas av planförslaget på ett sätt som gör att moränerna försvinner helt. Däremot kan man säga att dess värde redan är påverkat då förparkningen har skiljt det från sitt sammanhang. Område 1 anser jag vara mer värdefullt, då inte bara ryggarna men även de mellanliggande blocklandskapen finns bevarade.

Område 3 saknar de tydliga moränryggarna som finns på område 1 och 2 och har lägre generellt lägre blockighet. Det ligger även delvis utanför det område som markerats för riksintresse De Geer-moräner enligt figur 2. Här ska det enligt planförslag ej uppföras några byggnader (förutom i det södra hornet av område 3) och värdet på riksintresse kommer inte att påverkas negativt så länge de flyttblock som finns på området bevaras.

Planförslaget bör anpassas för att minska eller eliminera påverkan på riksintresse speciellt i område 1 och 2. För område 3 anser jag inte att planförslag kommer att påverka värdet på riksintresset.

### 3 Underlag för undersökningen

Följande underlag har använts för undersökningen:

- Digital grundkarta i dwg-format erhållen från beställaren 2022-06-23.
- Digitalt förslag till detaljplan för området, erhållet 2022-06-23.
- Tidigare utförda undersökningar "Förstudie av planerad bostadsbebyggelses inverkan på riksintresset Bromma De Geermorän-system i Stockholms stad", av Ragnar Janson, 2011-09-19.
- Flygfotografier från Bing kartor.
- Observationer och fotodokumentation från platsbesök, 2022-08-10.